



Мій Шевченко

Збірка есе учнівської та студентської молоді

*(до 95-річчя Мелітопольського державного педагогічного
університету імені Богдана Хмельницького)*

Мелітополь, 2018

ББК 84.4 (Укр) я 7
УДК 821.161.2.09'06 (072)
З-41

З-41 Мій Шевченко: збірка есе учнівської та студентської молоді (до 95-річчя Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького) / За заг. ред. А.В. Землянської. – Мелітополь, 2018. – 46 с.

Рецензенти: **В.О. Кравченко** – кандидат філологічних наук, професор кафедри української літератури Запорізького національного університету;

В.М. Разживін – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та літератури ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

До збірки увійшли творчі роботи учасників конкурсу есе «Мій Шевченко», присвяченому творчості великого Кобзаря. В оригінальній формі автори робіт представили особисте сприйняття постаті митця та його творчості в цілому. Збірка є одним із кроків до усвідомлення й осмислення сучасниками феномена українського Генія та сприяє формуванню громадянської культури як студентів-філологів, майбутніх учителів української мови і літератури, так і учнівської молоді.

Рекомендовано до друку кафедрою української і зарубіжної літератури Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького
Протокол №6 від 23.02.2018 р.

ББК

Зміст

<i>Байковська Анастасія. Мій Шевченко.....</i>
<i>Белікова Валерія. Так хто ж такий Тарас Шевченко?.....</i>
<i>Бойко Роман. «У кого ненька, у того й голівка гладенька».....</i>
<i>Бородіхіна Ольга. Мій Шевченко.....</i>
<i>Бутенко Таїсія. Мій Шевченко.....</i>
<i>Василенко Наталія. Мій Шевченко.....</i>
<i>Голуб Аміна. Моє знайомство з Кобзарем.....</i>
<i>Горбова Валентина. Живі джерела Шевченкових слідів.....</i>
<i>Іванова Маргарита. Наодинці з Шевченком.....</i>
<i>Іващенко Дмитро. Найліпший співрозмовник молоді.....</i>
<i>Качмар Вікторія. Мій Шевченко.....</i>
<i>Кравець Златоміра. Мій Шевченко.....</i>
<i>Кузьменко Вікторія. Мій Шевченко.....</i>
<i>Ломакіна Яна. Дотик до душі Тараса.....</i>
<i>Нестеренко Ксенія. Сон невмирущого Кобзаря.....</i>
<i>Пітель Наталія. Мій Шевченко.....</i>
<i>Суховій Лідія. Мій Шевченко.....</i>
<i>Чабанець Нікіта. Мій Шевченко.....</i>
<i>Хмельницька Олександра. Мій Шевченко.....</i>
<i>Шаров Данііл. Сподівання і надії.....</i>

Байковська Анастасія, 10-й клас

КЗ «Комишуваський НВК «Джерело»,
с/мт Комишувача, Оріхівський район

Мій Шевченко

Творчість Тараса Шевченка є неоціненною для літератури. Він заклав у ній початок, той самий фундамент, на який і досі орієнтуються письменники. Важко уявити нашу творчість, нашу культуру без цього видатного поета. Адже у свої твори Тарас Шевченко закладав усю любов, усі свої почуття й переживання, а найголовніше – він заклав віру в незалежність та свободу українського народу.

Свобода і патріотизм Тараса відігравали велику роль у формуванні його почуттів, життєвого шляху й того, що він писав:

Не вмирає душа наша,
Не вмирає воля.
І неситий не виоре
На дні моря поле.

Істинний патріот України жив у особі Шевченка завжди, ще з малого дитинства й до кінця його важкого життя. Я вважаю, що творчість Шевченка розкриває нам усю могутність та силу людської гідності й волі. Вона навчає нас попри все залишатись патріотом власної землі – України. Творчість Тараса Григоровича – це не просто вірші і передавання власних почуттів, а й філософія та заклик до боротьби – за волю, за краще життя.

Я маю власне розуміння творчості Шевченка, і для мене він – не тільки символ волі, українського народу, боротьби за незалежність. Для мене він ще – вічний символ віри та символ бездонної любові до власної країни:

Свою Україну любіть,
Любіть її... Во время люте.

В остатню тяжкую минуту

За неї Господа молить.

Слово для поета було справжньою зброєю та водночас – материнською колисковою. Словом він розкривав усю правду, яку визнавали не тільки прихильники, а й вороги. Нам потрібно замислитись над поезією Шевченка та визнати всю могутність вічних слів, що мають засісти в наших серцях і думках. Я сподіваюсь, що протягом наступних століть справжній український народ буде жити цими актуальними й до сьогодні словами.

Неможливо перестати захоплюватись незламною силою і волею Тараса Григоровича. Попри свою тяжку долю, всі іспити життя, він не зламався, залишившись навічно творцем української славетності.

«Караюсь, мучусь... але не каюсь!» – писав він у вірші «N.N. («О думи мої!»)». Так і не вдалося зігнути великого Кобзаря духовно:

Нікому я не продамся,

В найми не наймуся...

Тарас Шевченко жив своєю країною, її сподіваннями і прагненнями. Я вважаю, що українська культура немислима без творчості Тараса Григоровича. Я не можу порівняти його з письменниками інших народів, та й немає навіть, із ким порівнювати. Саме Шевченко порушив всю соціальну німоту тогочасного народу. І не перестав збурювати досі. Він – вічний образ, що прославився, передусім, мужністю, силою, хоробрістю!

Шевченко – непримиренний ворог царизму. Шевченко – борець за щастя народу. Шевченко – істинно народний поет. Шевченко – втілення любові, віри, волі, незалежності. А проблеми, які він не боявся розкривати, актуальні й нині.

Його творчість має велике значення в сучасному житті українців. Ми ще не раз будемо звертатися до його глибинної поезії.

Белікова Валерія, 10-й клас,
Костянтинівський районний НВО
«Гімназія – Мала академія наук №1 «Таврія»,
с. Костянтинівка, Мелітопольський район

Так хто ж такий Тарас Шевченко?

Уже не одне століття у світі панує гонка озброєнь. Безліч держав пишаються та іноді погрожують країнам-сусідам своїми військовими надбаннями. Проте чи є зброя, кількість військових головною силою країни? Чи немає чогось, що сильніше за війну? Чи немає чогось іншого, що здатне розсудити людей без жертв? Чи є така сила?

Так, є. Це, звичайно ж, слово. Більшого болю, ніж словесний, моральний, не може пережити ніхто. Для тілесних страждань існує безліч знеболювальних засобів. Думки ж не полишають, вони залишаються з людиною і морально вбивають її.

Україна майже в усі часи була епіцентром певних подій. Зазвичай на території нашої славетної держави вирішували міжусобиці інші країни, до того ж, сперечаючись, кому належать землі України. Проте український народ завжди прагнув до незалежності та свободи. І він не просто хотів – він боровся. Яскравими прикладами боротьби українського народу за волю є козаки, які протягом майже трьох століть мужньо обороняли українські землі. Та завершилася їхня епоха. І стало нікому захистити нашу Батьківщину. Так, звичайно, були спроби і в інших народних повстанців досягти справедливості, але, все ж таки, їхня боротьба не набула такої широкої популярності.

Та ось для України настала щаслива доба. У XIX столітті з'являється той довгоочікуваний воїн, на якого чекала вся країна. Саме Тарас Шевченко став тим, хто зміг пробудити український народ, закликати до боротьби. Так хто ж він такий, цей Тарас Шевченко?

Життя цієї постаті – надзвичайне, захопливе, проте, не позбавлене смутку та страждань. У народженого у звичній селянській родині Шевченка, який змалку відчув на собі несправедливість життя, зародилися в серці ідеї та думки щодо захисту рідного краю. І ці думки він втілює в життя. І він-таки боронить рідну Україну.

Проте він не готує озброєного повстання. Шевченко обирає тиху, повільну війну – він пише. За зброю Кобзар обирає слово. Всемогутнє, вільне, непокірне слово. Тарас Григорович не боїться влади, нещадно висміює її у своїх творах. Вже у ті часи, коли він писав, народ слухав його, а головне – чув.

Творчість Шевченка для України стала ідеалом свободи, покликом душі й тіла. Чому ж твори Кобзаря набули такої популярності? Що за магічна сила присутня у них? Чому вони й нині актуальні? Передусім, автор уклав у них не лише глибокий сенс, а й порушив одвічні для України проблеми боротьби за волю. Твори Тараса Григоровича описують життя, побут і проблеми селян. Саме для них він творив.

Яким я бачу Шевченка? Який він, мій Шевченко? Серед усіх поетів, яких вивчають за шкільною програмою, саме Кобзар мені сподобався найбільше. Так, майже в усіх українських письменників була нелегка доля. Але все ж таки, через біографію він став моїм фаворитом. Часто я проводила паралелі зі своїм життям. Саме він був близький мені. Саме він став для мене ідеалом людини. Він показав мені, що тільки я можу керувати своїм життям та долею. Що треба завжди прагнути правди, щирості і справедливості. Саме завдяки Шевченку я зрозуміла, якою має бути справжня людина. Його жага до правди була настільки великою, що він пожертвував собою заради неї. Твори ж Кобзаря – вже інший всесвіт. Вірші Шевченка для мене стали тим автентичним, невдаваним, потрібним патріотизмом, певною мірою – націоналізмом.

Для України Шевченко став проблиском надії, голосом правди. Наша країна вже відсвяткувала двохсотріччя з дня народження митця,

проте ще й досі його твори популярні. На сучасному етапі той же його «Заповіт» став обрядовим, як гімн. За життя Шевченка, після його смерті Україна перебуває в боротьбі. Наша держава не мовчить, вона йде праведним шляхом свого батька Шевченка. Скільки б не було ворогів, на скільки б вони не перевершували своєю чисельністю та технікою, їм ніколи не подолати силу українського слова. Саме це хотів донести до нас Тарас Григорович.

Він – реформатор літератури. У кожній українській школі його портрет, «оперезаний» рушником, висить на стіні та наставляє учнів до навчання. І нехай говорять, нехай брешуть, що зараз вже Шевченко не потрібен, – ніхто цьому не повірить. Бо саме слова Шевченка розбудили Україну, бо саме він проклав стежку серед тернів. Він завжди прагнув свободи України, прагнув правди. Чи можемо ми відмовити йому у цьому? Чи можемо ми відмовити у своєму щасті?..

Так хто ж такий Тарас Шевченко?

Бойко Роман, учень групи

«Кухар; кондитер»

ДНЗ «Мелітопольське вище

професійне училище»

«У кого ненька, у того й голівка гладенька»

У творчості Тараса Григоровича Шевченка значну частину доробку займають твори про дітей-сиріт. І це не дивно, адже поет був позбавлений батьківської любові вже у ранньому підлітковому віці. Наприклад, у вірші «Мені тринадцятий минало» та інших часто йдеться про хлопчика, який усвідомлює, що залишився без батька й матері: «Ой

умер старий батько...». Поет також указує на згублену майбутню долю дівчини-сироти: «Нудно мені, тяжко – що маю робити»; розкриває образ сироти, що страждає на чужині від соціальної нерівності: «на Великдень, на соломі» діти хвалились обновами, а дитина без батьків сказала тільки, що в попа обідала.

Як на мене, митець уважав, що батьківська любов до дітей змушує дорослих переосмислити свій спосіб життя, зректися поганих звичок. Цікаво, що головний герой повісті «Капітанша» розпочав виховання прийомної дочки з того, що покинув звичку пити й курити. Чи багато нині рідних батьків, які заради власних дітей перестають вживати алкоголь і курити? Соціальна проблема сирітства, яку у своїй творчості висвітлює Кобзар, є досить гостроактуальною й у сьогоденні.

У власних поезіях Тарас Григорович наголошував, що дитина, яку взяли в сім'ю, ніби ставала кріпаком, німим рабом, і не мала змоги бачити ні батьківської любові, ні доброти, ні родинного затишку. Шевченко проливав світло на соціальну нерівність. Сирітство, ніби страшне чудовисько, все життя переслідувало героїв його творів. Проте є в поета твір, у якому прослідковується зовсім протилежний погляд на виховання сиріт у прийомних сім'ях. Це повість «Близнецы», у якій брати Савватій і Зосим ще за часів раннього дитинства росли в однакових умовах: разом зачаровувались красою рідної природи, до обох, ніби до рідних, ставились батьки, які їх всиновили і прищеплювали хлопцям високі моральні цінності. Але все-таки їхні життєві шляхи розійшлись. Батя пішов навчатись до гімназії, пізніше вступив до університету, де сумлінно працював, освоюючи професію лікаря. Життя Зосі склалось зовсім по-іншому. Під час навчання у кадетському корпусі юнак, який зазнав впливу морально понівеченого офіцерства, починає ставитись із великою неповагою до батьків, які його ростили, досить часто випивати, грати в карти, веде аморальний спосіб життя і завершує справжнім негідником, моральною потворою.

Безумовно, можна відзначити значний інтерес Кобзаря до дітей-сиріт як соціальної проблеми, а також те, що в його творах чітко прослідковується певна система соціально-педагогічних поглядів, якими можна керуватися у вихованні власних дітей.

Бородіхіна Ольга, студентка,
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

Мій Шевченко

Кобзар, патріот своєї Батьківщини, щирий українець... Усе це одна видатна людина – Тарас Шевченко. В цьому невеличкому пориві думок і почуттів я хочу виразити власний погляд на постать Шевченка – людини ХХІ сторіччя. Щодня, щохвилини зв'язок людей із технологічним простором нашої планети робиться все міцнішим. Можливо, хтось подумає: як це стосується Шевченка? Але певне відношення має насправді. Сьогодні уявити людину без мобільного телефону у своїй долоні просто неможливо. Маленькі дітки, школярі – всі вони дізнаються про літературу рідної країни, а зокрема і про майстра українського слова – Тараса Григоровича Шевченка, саме зі всесвітньої мережі. Мені здається, що вивчати «Кобзар» потрібно саме у формі друкованої книги. Нехай вона буде стара, з пожовклими сторінками, але все одно залишиться неймовірно теплою серцю, пахощі сторінок якої та передчуття літературного екстазу затьмарять розум. Проте це лише моя власна думка, і я не збираюся нав'язувати її нікому, а лише намагаюся поділитися з вами своїми відчуттями.

Моє знайомство із творчістю Шевченка відбулося дуже давно. Однак, є один вірш, який залишиться назавжди в моєму серці, і навіть у

похилому віці я пам'ятатиму кожне його слово. Це невеличкий вірш, який має досить ліричну й натхненну назву – «Муза». В ньому переплелися всі сильні почуття, на які лише здатна людина. Мабуть, саме тому він так бентежить серця читачів.

Мене тішить той факт, що люди не забудуть Шевченка, прості українці вічно його будуть пам'ятати. Я бачила блиск в очах людей, які говорили про нього, читали напам'ять його твори. Прикладів донесхочу. Одна маленька дівчинка розповіла мені, що, пишучи акровірш, вона читала «Кобзаря» до півночі. За її словами, їй хотілося зрозуміти, як саме виникали поетові шедеври, і написати подібний власний твір. Читаючи мені цей вірш, дитина була щаслива. Це дійсно чудово.

Інший випадок, коли старенька бабуся промовила пару рядків із відомого нам усім вірша «Заповіт»: «Як умру, то поховайте...», – і заплакала. Я тоді розгубилася і тривожно запитала в неї, чому вона плаче. Її відповідь навернула й мене на сльози. Вона сказала, що поки лунатимуть ці вірші, Україна буде жива. Пригадуючи це все, я починаю тремтіти, але, певно, з радощів та від пошани до всіх цих людей, які несуть незгасний вогонь у своїх серцях.

Тож творчість нашого рідного поета є національним надбанням України. І зовсім неважливо, що технології та наука рухаються далі, – Шевченко завжди буде жити в душах кожного з нас. А я продовжу спостерігати та ділитися своїми відчуттями з тими, кому небайдужа доля української літератури. Якщо відлуння моїх думок зможе знайти невеличке місце у вашій свідомості – я буду дуже щасливою.

Любов до літературного слова починається з малого. Моя вам порада: почніть її саме з Шевченка.

Бутенко Таїсія, 10-й клас

КЗ «Комишуваський НВК «Джерело»,
с/мт Комишуваха, Оріхівський району

Мій Шевченко

У кожній країні є таке ім'я, яке знають усі, при згадці якого навіть у іноземців в уяві постає саме ця країна. В Англії це – Шекспір, в Італії – Петрарка, а в Україні – Тарас Шевченко. Він настільки тісно ввійшов у наше життя, що й сьогодні українська поезія – це Тарас Шевченко, а Тарас Шевченко – це українська поезія.

Народився та виріс майбутній Кобзар у бідній кріпацькій родині. Хлопчик щодня бачив знуцання багатих над бідними, жив серед соціальної несправедливості. Поезія Шевченка так глибоко проникає в душу читача саме тому, що автор писав про те, що бачив власними очима. Він мав рідкісний дар зображувати на папері свій внутрішній світ. Вірші Кобзаря – це його портрет. Кожен рядок по-новому відкриває нам цю велику людину. Шевченко жив своєю творчістю – і згодом став із нею єдиним цілим.

Для мене Тарас Григорович Шевченко – це не тільки талановитий поет та художник, а й людина з великої літери. Сама постать митця – борця за незалежність України, за краще життя, – стала легендарною. Шевченко був справжнім провидцем, пророком теперішнього, майбутнього України. Його щирі переживання за свою Батьківщину, душевні страждання та біль навіть сьогодні зворушують серця мільйонів читачів. А погляд письменника, глибокий і водночас гіпнотичний, навіки спрямований на нас, українців, змушує замислитись про сенс життя.

Сьогодні в Україні Тараса Григоровича сприймають як батька нації: його цінують, йому поклоняються, відзначають ювілеї. Шевченко як суспільно-політичний діяч став на один рівень із Шевченком-митцем. Я не проводила спеціального опитування, але в усіх моїх знайомих і друзів

творчість Тараса Шевченка викликає захоплення. Мені не зустрічалася людина, якій би не подобались поезії та картини цього митця.

Незважаючи на те, що абсолютно всі твори поета мають дещо депресивний характер та найчастіше сумний кінець, після їх прочитання я не відчувала важкості чи якогось гіркого смутку. Натомість вірші Шевченка запам'ятовуються надзвичайно легко. У цьому, на мою думку, і полягає рідкісний та неоціненний талант Кобзаря. Він із надзвичайною точністю описував тогочасне життя поневоленого українського народу. Пропускаючи через власну душу всі події життя, поет мовби малює картину зі слів та змушує читачів несвідомо ставати свідками тих подій. Читаючи «Кобзар», я відчуваю себе як у 3D-кіно, де сюжетна лінія розвивається навколо мене. Як Тарас Григорович Шевченко зумів написати свої вірші так, щоб навіть в уяві людей із відсутністю фантазії враз поставали картини українського села, невідомо, але серед усієї української поезії я з упевненістю можу назвати Шевченкову найбільш зрозумілою і захопливою, незважаючи на те, що пройшло вже більше 150 років.

Тарас Григорович Шевченко зробив неоціненний внесок у розвиток культури й літератури України. Він став поетом світового масштабу, людиною, яка змогла охопити минуле і сучасне свого народу. Митець зумів піднести українську літературу на вищий етап, поставивши її поряд із літературами передових країн світу, що не вдалося зробити більше нікому з українських поетів. Звичайно, бути видатні прозаїки та поети, відомі далеко за межами України, але настільки величних не було і не буде.

Постать Шевченка відіграла також важливу історичну роль у розвитку української мови. Він заклав ту структуру, яка збереглась донині як основа сучасної української мови.

Шевченко-художник теж має велике значення в українській культурі. Його картини й автопортрети відрізняються складним психологізмом, допомагають розкрити трагедію і велич долі Кобзаря.

Про Тараса Шевченка написано безліч книг: біографічних творів, наукових праць. Над розкриттям його особистості працювали й досі працюють багато науковців. Для мене ж великий Кобзар залишиться найбільш загадковою і надзвичайною людиною, талант якої неможливо описати. І я повністю згодна із твердженням, що Україна – це Тарас Григорович Шевченко.

Василенко Наталія, магістр філології

Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

Мій Шевченко

Поступово обертаюсь, дивлюсь довкола себе: тут ніби веселка кольорів – червоне, чорне, жовте, біле, зелене й ніжно-синє. І розумію – це мій час, XXI століття. Пройшли ми багато сумного і щасливого, гіркого й приємного, здіймались вгору, летіли-пломеніли над соборною Україною і падали, забивалися крила в безнадії і втратах... І знов шалено, безболісно вставали-здіймалися та символи рідної неньки-землі несли до добробуту й злагоди в щирій надії. І завжди, з кожним із українців, і включно поруч зі мною, стояв Він і променіло його Слово.

Для когось живодайне, палюче слово трибуна звучить голосно, кричить і западає в серце, а для когось – лише жевріє непомітною жаринкою й потроху стихає той жар, мов у колисці, приспаний самою ж людиною, бо не чує й не хоче, не прагне чути Його. Ми власним серцем і розумом робимо свій вибір: іти вузькими й широкими стежками до філософії Тараса чи дозволити їм порости цупким сухим бур'яном. І ми запитуємо в часи гіркої пітьми з райдужними проблисками білих, золотавих, жовтогарячих надій: «Бути з Тобою поруч чи не бути?».

Та невже дозволимо собі забути те, що боліло, не давало спокою, виступало виразками на душі українського народу? Невже забудемо оту криваву історію, зречемося національної свідомості, що проклала тернистий шлях до нашої сучасності? Невже ось це ми, українці, обираємо для себе в нинішню годину? Мабуть, мабуть... ні?

Йде пробудження багряне, навіть землісто-червоне з просвітами до майбутнього. І останнє нам вказує наш дороговказ – мрії й надії Кобзаря. З ним у моєму серці горить жовто-блакитна любов до рідної країни, з ним я відчуваю своє коріння і близький мені по крові дух. Із ним я чую материнський спів, той фольк, що прививають ще з дитинства. І сьогодні він розриває пута й визволяє від задухи. І тоді усвідомлюю – ми зробили правильний вибір... Наше життя ще не втрачене, ще можна поборотися й упевнено йти в майбуття, в інший час. А Слова Тараса будуть супроводжувати нас, українців, і здаватимуться голосом віків, тінню нашого предка, який безперестанку молиться й пише нам заповіді, аби не повторяли дій, із якими прийде крах, і порожнеча, і втрачене життя. І випрямляючи спину, не дозволю сказати собі «Я» або «Мій Шевченко», бо усі, разом із моєю Україною, голосно промовимо «Ми», «Наш Шевченко»!

Варто додати лише одне:

Єднаймося, братаймося,

І слів Тараса не цураймося!

Бо в них – жага життя,
Кращого, квітучого майбуття!

Голуб Аміна, 10-й клас,
Мелітопольська гімназія №19

Моє знайомство з Кобзарем

Вже більше двохсот років минуло з дня народження славетного українського поета, прозаїка і драматурга – Тараса Григоровича Шевченка. І, незважаючи на це, його досі пам'ятають і поважають не лише в рідній Україні, а й далеко за її межами. Сьогодні кожен першокласник упізнає в портреті поважного чоловіка із сердито насупленими бровами та довгими вусами цього безсмертного генія української нації. Але моє знайомство з видатним Кобзарем розпочалося трохи раніше.

...Літо. Село в післяобідню пору. Моя бабуся сидить на веранді за в'язанням нового килимка. А я, як і завжди в цей час, іду до хати, захожу до дідусевого кабінету та прямую до шафи з книгами. Що ж бабуся прочитає мені сьогодні? Мій погляд сягає найвищої полиці та зупиняється на товстезній книзі з візерунчастим корінцем. «Цікаво, що це?» – подумала я, підсуваючи до шафи стілець. Залізши на нього, я дістала з полиці жадану книгу. «Кобзар» – було виведено на обкладинці великими літерами. А під цією назвою – портрет чоловіка з глибокими карими очима. Я розгорнула книгу та побачила в ній багато віршованих рядків. «Може, це пісні?» – припустила я та побігла на веранду.

– Бабусю, бабусю, що це за книга? А хто цей чоловік на обкладинці? Це він написав усі ці пісні? – нетерпляче вигукнула я, наближаючись до бабусі.

Захекавшись, я зупинилася і простягла їй «Кобзар». Вона подивилася на нього якимось розгубленим поглядом, а потім підняла очі на мене.

– Онучко моя, це – «Кобзар». А написав цю неоціненну книгу Тарас Шевченко, саме та людина, яка зображена на обкладинці. У «Кобзарі» зібрано його вірші, частина з яких стала народними піснями.

– Тож його можна назвати співцем? – поцікавилась я.

– О, так, звісно можна. Він був справжнім Співцем душі українського народу, його звичаїв, традицій, побуту й історії, – пролунало позаду.

Я обернулася і побачила свого дідуся, який тільки-но повернувся з поля.

– Привіт, дідусю! То ти це все казав про Шевченка?

– Звісно. Крім цього, він був не лише письменником, а й художником.

– Справді? – запитала я. – Мені якнайшвидше хочеться почути хоча б один його вірш!

Бабуся тільки-но розгорнула книгу, але дідусь зупинив її і сказав:

– Зачекай, я знаю його вірші напам'ять! Слухайте:

Садок вишневий коло хати,
Хрущі над вишнями гудуть,
Плугатарі з плугами йдуть,
Співають ідучи дівчата,
А матері вечерять ждуть.
Сім'я вечеря коло хати,
Вечірня зіронька встає.
Дочка вечерять подає,
А мати хоче научати,
Так соловейко не дає.
Поклала мати коло хати

Маленьких діточок своїх;
Сама заснула коло їх.
Затихло все, тільки дівчата
Та соловейко не затих.

– Який чудовий вірш! Так, ніби про наше село написаний. Ось і хата наша, й вишні поряд з нею! Вже сонечко сідає за обрій, люди йдуть додому та з вечірньою зорею сідають до столу.

– Так, мені цей вірш також дуже подобається! – сказав дідусь.

– Тарас Шевченко і справді великий поет, я раніше часто читала його твори. Але як щодо вечері? Вже саме час сідати за стіл!

– Так, я вже зголодніла, бабусю.

– Тож ходімо! – сказав дідусь.

...Восени я пішла у перший клас, і з того часу щороку знайомилася з новими поезіями Тараса Григоровича Шевченка. «Думи мої, думи мої», «Мені тринадцятий минало», «Заповіт», «Минають дні, минають ночі», «Доля» та багато інших поезій всесвітньо відомого Кобзаря чіпляли найпотаємніші струни моєї душі. Тяжке життя жителів України, яка була для письменника втраченим раєм, Шевченко змалював у поезіях «Сон» («У всякого своя доля»), «Великий льох», «Кавказ», «І мертвим, і живим...». Збільшили мою цікавість до історії рідної держави такі поеми, як «Тарасова ніч» і «Гайдамаки».

І весь час, вивчаючи життєвий і творчий шлях Тараса Григоровича Шевченка, я дивувалася його самовідданій любові до природи й жителів України й, у той же час, ненависті до всіх гнобителів рідної країни. Ця геніальна людина із сорока семи років свого життя двадцять п'ять пробула у кріпацтві, десять – на засланні, а решту – під наглядом жандармів і, незважаючи на це, стала духовним батьком української нації.

**Горбова Валентина, учениця
групи «Кухар; кондитер»**

ДНЗ «Мелітопольське вище
професійне училище»

Живі джерела Шевченкових слідів

*Не вмере повік твоє святе ім'я!
Йому, як сонцю, вічно пламеніти!
І буде пісня зроджена твоя,
Мов океан розбурханий, гриміти.*

В. Гапріндашвілі

Березневою порою, більше двох століть тому, небеса послали нам Генія і національного Пророка – Тараса Григоровича Шевченка.

Кожна епоха перечитує неповторні твори Великого Кобзаря, відшукує в них те, що співзвучне сьогоденню. Гортаючи сторінки Вічної книги, я з гордістю відзначаю для себе, що спадщина Т. Шевченка рясніє незліченними, значущими для мене, моєї родини і моїх земляків словами: «козак», «Січ», «запорозький», «Великий Луг», «Запорожжя». Острів Хортиця згадується в чотирьох поетичних творах: поемі «Гайдамаки», двічі у «Гамалії», у віршах «Іржавець», «Не хочу я женитись». Усі ці твори об'єднує тема запорозького козацтва, яка була однією із провідних у творчості Кобзаря. Малим Тарас мріяв потрапити на острів, де живуть справжні лицарі-запорожці – оборонці народної волі, борці за свободу рідної землі. Сама ж Хортиця є ідеальним топосом, де життя вільне від будь-яких суспільно-політичних і економічних утисків.

Подорож Шевченка на Запорожжя (1843 р.) – одна з найважливіших сторінок у життєписі Великого Кобзаря, адже зустріч із запорізькою дійсністю, яка так контрастувала із мріями поета, глибоко

вразила його і мала виключне значення у формуванні революційно-демократичних поглядів Тараса Григоровича:

Не вмирає душа наша,
Не вмирає воля...

Дмитро Павличко писав: «Якщо плоть Шевченкова народжена кріпачкою в Моринцях на Черкащині, то його дух народжений і виплеканий хортицькою свободою, запорозькою демократичністю, непокорюю і болістями народного лицарства».

«Шевченко духом – запорожець», – запевняє Петро Ребро. І родом він козак, адже родинне коріння Шевченка (по лінії і батька, й матері) сягає Запорозької Січі, як повідомляють його нащадки та шевченкознавці, це засвідчується і Козацьким Реєстром 1649 р.:

Як то тяжко блукать в світі
Сироті без роду;
А до того – душа щира,
Козацького роду...

На Запоріжжі пам'ятають Шевченка як співця козацької історії, вшановують його у мистецьких творах. У національному заповіднику «Хортиця» відкрито живописну пішохідну екскурсію «Тарасова стежка», де увіковічена пам'ять про перебування Великого Кобзаря, який вірив, що «там за порогами степом-дорогами / Досі гуляє душа козака»; був впевнений, що Україна стане вільною, що настане суд над панами. Тарас Григорович показав нам, як потрібно любити свою землю, вірити в її світле майбутнє. Чого тільки вартий уривок: «Я так її, я так люблю / Мою Україну убогу, / Що прокляну святого Бога, / За неї душу погублю!».

Україна – розкішний вінок із рути й барвінку, над яким сяють золоті зорі. Саме на такій землі виріс і процвітав талант Тараса Григоровича Шевченка, а я з неприхованою гордістю збережу у своєму

серці той вогник любові до рідного краю, який Пророк запалив своїми безсмертними творами.

Іванова Маргарита, студентка,
Вовчанський технікум Харківського національного
технічного університету сільського господарства
імені Петра Василенка,
м. Вовчанськ, Харківська обл.

Наодинці з Шевченком

*Число «один» – означає не тільки бути в усьому першим,
але і те, що ти – самотній.*

Український поет-новатор, письменник, художник, громадський та політичний діяч. Національний герой і символ України... Яку ціну заплачено за це?

Мале хлопча, що народилося в селі Моринці, навіть не здогадувалося, яке майбутнє на нього чекає. Лише в дитинстві мав повну сім'ю (тата, маму, братів і сестер). І, на мою думку, саме тоді був найщасливішим. Його по-дитячому хвилювали «залізні стовпи, що підпирають небо», які він так і не знайшов. Після цієї пригоди батько виніс майбутньому нашому світочу вирок – «або геній, або ледащо». Ці слова виявилися пророчими. І на цьому Тарасове дитяче щастя закінчилося.

Таке відчуття, наче настала чорна смуга в його житті. Спочатку 1823 року померла мати Катерина. Потім 1825 року – батько Григорій. Нестерпні знущання Петра Богорського (дяка, до якого Тарас пішов у найми), посада дворового слуги у поміщика Павла Енгельгардта, навіть потрапив до в'язниці... Та не хотіла його волелюбна душа бути на побігеньках чи у неволі. Він хотів сам бути собі господарем. Мабуть, усі цього хочуть.

Зрештою, він вибився в люди, домігся того, щоб його поважали, став відомий завдяки своїм провокаційним творам. Згадався цікавий епізод із його життя, що показує письменника справжнього, без захисної шкаралупи, сформованої за роки принижень. Це той момент, коли поет вийшов на сцену прочитати свої вірші в Петербурзі. Публіка, як здалося Тарасові Григоровичу, поводитися дивно. Всі аплодували, хтось кричав, хтось свистів, навіть тупотіли ногами. Такий «наплив» уваги, можна сказати, повалив його з ніг... І він злякався! Втік зі сцени, скоріш би подалі від тих людей. Тарасові здалося, що його жаліють. Виходить, у оваціях між десятків людей митець почувався самотнім.

На мою думку, це дійсно самотня людина. Сильна, але самотня. Із самого дитинства він боровся з долею, а доля – з ним. А інакше для чого вести щоденник? Здається, щоденники пишуть тоді, коли хочеш все проаналізувати, так би мовити, «розкласти по поличках», або... коли тобі нікому розповісти про свій біль і свою радість. Мені здається, друге більш підходить. Кобзар мав багато прихильників, ним захоплювалися, та, я вважаю, справжніх друзів він не мав. Так, Карл Брюллов, Василь Жуковський, Іван Сошенко та ін. брали участь у визволенні юного художника з кріпацтва – ця подія зіграла велику роль у житті поета, і з цим складно сперечатися. Але... де були бодай якісь друзі, коли Шевченко, замучений, із бородою та сивим поріділим волоссям (бо у в'язниці рік – за два) нарешті опинився на волі. На волі й на самоті.

Я вважаю, що людина народилася самотньою та помре теж самотньою. А якщо з вами поряд хтось є – то це лише певний період. Він може бути коротким, а може тривати все життя. Це вже кому як пощастить.

Чи писав би митець свої «крамольні» твори, якби мав сім'ю? Чи залишив би син батьків, дружину – чоловік, а дітей – батько?

Мені здається, що великі талановиті люди незвичайні, «нестандартні», не такі, як інші... Їм просто заздять? Чи люди просто

боятися знаходитися з ними поряд, бо відчувають себе на їх тлі некомфортно чи невпевнено. Я вважаю, це не розумно. Бо людині навіть корисно знаходитися з тим, хто кращий за неї. Це наче планка, до якої треба дорости і навіть перерости.

І залишаючись із Шевченком наодинці, розумію, що всі генії платять надто велику ціну за ту свою геніальність, адже, як казав Ж.П. Ріхтер, «все гідне поваги створено в самоті, тобто далеко від суспільства».

Іващенко Дмитро, 8-й клас,

Мелітопольський НВК №16

Найліпший співрозмовник молоді

Тарас Григорович Шевченко – великий поет, геній українського народу. Він зробив неоціненний внесок у духовну скарбницю людства. У своїй творчості митець сягнув світового рівня. Тарас Шевченко народився кріпаком, тож йому, як нікому, були близькі й зрозумілі страждання бідноти. А тому все своє життя поет присвятив служінню ідеї національного та соціального визволення трудового люду.

Тарас Григорович Шевченко... Без його імені не можна уявити нашої літератури, культури, нашої країни. Його творчість невмируща. Життя Кобзаря можна вважати справжнім подвигом у мистецтві, бо він віддав усі свої сили, щоб урятувати український народ, українську культуру, та відкрив перед ними шлях у майбутнє. Із плином часу все більше переконуєшся, що поезії нашого Кобзаря – то одкровення, які він висловив на адресу минулих, сучасних і прийдешніх поколінь українців. І не одне покоління українців вимірює своє життя ім'ям і творчістю Кобзаря.

Тарас Шевченко – це легенда і гордість нашої країни. Відомий у всьому світі, він залишався вірним своїй батьківщині – Україні. Ним

пишається багато людей. А для мене твори Шевченка – неоціненний скарб. Вони дуже повчальні. Немає жодного вірша чи оповідання, які б мені не сподобалися. Вони навчають нас жити, не робити погані вчинки у майбутньому. Ця людина зробила дуже багато, щоб Україна була вільною і незалежною.

Його твори актуальні й у наш час. Він закликав до відродження української культури, духовності та моралі. Коли ми читаємо його вірші, то відчуваємо його любов, переживання. У його віршах – частинка його душі.

Він дуже любив Україну, але не кріпацьку. Попри всі перешкоди, він боровся й ніколи не опускав рук. Тараса Шевченка знає кожна дитина. Його вірші супроводжують нас протягом цілого життя. Його ім'я асоціюється в мене з дивовижною жагою до свободи та бажанням творити для рідного краю. Біографія Шевченка сповнена і трагічних фактів, і несподіваних поворотів. Він жив у важкий час кріпацтва, але це не завадило йому залишатися доброю, чесною і справедливою людиною. Тарас Шевченко прожив коротке життя, але багато встиг зробити для нащадків.

Сьогодні Шевченко – дуже актуальний і сучасний співрозмовник для молоді. Наче до теперішніх юнаків і дівчат звертався він, закликаючи до пізнання історичних коренів, морально-естетичних криниць життя. <...>

Ім'я Тараса Шевченка відоме всьому світові. Особливо воно близьке нам, українцям. Великий поет, на мою думку, став Кобзарем тому, що не лише оспівував у своїх творах величний та героїчний дух українців різних часів, показував красу природи засобами слова, передавав звуки поетичними образами, а й виховував власним життєвим прикладом. Не залишався байдужим до долі свого народу, бо й сам був кріпаком і, як ніхто інший, розумів труднощі буття поневоленої людини.

<...>

У моєму житті Тарас Шевченко – це взірець, до якого потрібно прагнути. Адже досягнути його поетичної майстерності не може ніхто. Та й на прикладі життя поета можна показати, хто такий справжній патріот своєї Батьківщини. А «Кобзар» – це статут і закон для всіх українців.

<...>

Кажуть: «В Україні було два генії – пісня і вірші Шевченка». Не можу не погодитись з такою думкою. <...> Тарас Шевченко – це втілення сили духу, мужності, і якщо кожен українець буде прагнути до висоти його думок і ідей, то буде й щасливою, вільною Україна...

Т.Г. Шевченко – це вічний вогонь, що ніколи не згасне в серцях народу. Його творчість – це святиня, якою дорожить і пишається український народ. Ми, нащадки великого Кобзаря, будемо завжди берегти у своєму серці той вогник любові до Вітчизни, який запалив поет своїми безсмертними творами. Вічна слава Великому Синові України Тарасові Шевченку!

Качмар Вікторія, студентка,
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

Мій Шевченко

Його називають пророком, генієм, волелюбним сином України, але більшість забуває, що він був простою людиною. У 2018 році країна відзначатиме 204 роки з дня народження Тараса Григоровича Шевченка, доля якого була нелегкою.

Творчість Шевченка з'явилася в моєму житті ще з раннього дитинства, але коли я дорослішала, то разом із тим відкривала для себе письменника по-новому. У кожному його вірші я знаходила нашу Україну: важку її долю, чарівну красу природи, працьовитість нашого

народу. Кожен його твір змушує замислюватись, як потрібно любити свою землю, вчить цінувати усе рідне та дає надію вірити у світле майбутнє:

Свою Україну любіть,
Любіть її... во время люте,
В останню, тяжкую минуту
За неї Господа моліть.

Для мене Шевченко залишається актуальним і в сьогоднішні. На жаль, його пророцтва здійснювались у страшному і кривавому 2014 році. Цей рік змінив мене – і я переосмислила творчість генія. Саме тоді я відкрила для себе справжнього революціонера, відчайдушного борця, натхненника багатьох українців. Тарас Шевченко став символом Революції Гідності, адже його вірші регулярно лунали зі сцени, що додавало бойового духу майданівцям.

Зі сльозами на очах я згадую, як звучали рядки із Тарасового «Кавказу» з уст героя Небесної Сотні Сергія Нігояна, котрий першим віддав своє життя за гідність і честь українців:

Борітеся – поборете!
Вам Бог помагає!
За вас правда, за вас слава
І воля святая!

Ці слова закарбуються в моєму серці навічно.

Тому для мене Шевченко – не простий поет. Це апостол правди, духовний батько українців. Мій Шевченко – це далекоглядний пророк, до якого можна звертатися постійно.

Кравець Златоміра, 10-й клас,

Мелітопольська гімназія №19

Мій Шевченко

Він був сином мужика – і став володарем у царстві духа.

Він був кріпаком – і став велетнем у царстві людської культури.

Іван Франко

Стояла всепоглинаюча темрява; здавалося, що кожен, хто потрапить до неї, просто зникне і більше ніколи не побачить денного світла. Та раптом вдалині загорілося полум'я свічки, яке почало стрімко наближатися і ставало яскравішим щомиті. Скоро з'явилася невідома поверхня, на якій лежав, чітко окреслений світлом, «Кобзар». Це не просто відома збірка поетичних творів – це святиня нашого народу, своєрідна Біблія для українців, безсмертний оберіг, який віками супроводжує нас і не дає злаватися під тяжким гнітом лиха. А трохи далі за «Кобзарем» стояв повністю залитий світлом від свічки портрет його автора – могутньої людини, титана нашої нації, талановитого митця, поета, прозаїка, драматурга, художника, борця за волю та народні права – Тараса Григоровича Шевченка. Від його зображення віяло силою, непереборним бажанням щось змінити, невмирущим прагненням досягти кращого життя. А очі поета вдивлялися просто в душу і, здається, пронизували її наскрізь своїм докірливим поглядом, привертали до себе увагу глядача і вже не давали змоги відвести очей від полотна із портретом. У тих карих, глибоких, бездонних очах проглядають невимовна туга, суворість і мудрість, тяжкий біль втрати, розуміння гіркої правди, але водночас – гордість за власний народ, надія і бажання боротись, а головне – щира любов до рідної землі.

Коли я дивлюся на портрет, у голові змінюють одна одну думки про Шевченка. Так, це дійсно була велика людина, яка повністю присвятила себе служінню українському народові. Він був сином кріпака і, здавалося, мав би усе життя відбувати панщину, назавжди залишитися нікому не відомим; людиною, доля якої не повинна була перетинатися з

історією України і, тим більше, змінювати її хід. «Він не буде людиною абиякою, з нього вийде або щось дуже добре, або велике ледащо», – ці слова Тарасового батька стали своєрідним пророцтвом для хлопця. Завдяки тяжкій праці, незгасимій надії та силі характеру він зміг стати видатною особистістю, яка зробила неоціненний внесок у розвиток не лише української літератури, а й історії.

Шевченко був людиною, яку не лякали життєві перешкоди, яка ніколи не здавалась і завжди знаходила сили боротися далі. Саме такому прагненню щось змінити на краще, не опускаючи рук, не звертати уваги на труднощі він і вчив українців, демонструючи це власним прикладом:

Наш народ ніколи не здавався –
І ми боротись будемо далєбі.
Ми зробим так, щоб не стидався
За нас Шевченко, сидячи на небі!

Тексти поета закликали кожного до рішучих дій, були сповнені правди, тому не подобались представникам самодержавства. Хіба ж потрібна була Російській імперії свідомо й нескорена українська нація? Шевченка кидали за ґрати, його відправляли у заслання із найсуворішою забороною писати та малювати, переслідували, знищували написані ним книжки, тобто всіляко намагалися зламати. Але щоразу митець знаходив у собі сили творити. Навіть під пильним наглядом він писав, бо розумів: кожен вірш, створений на клаптику паперу, колись буде опублікований і обов'язково піде на користь Батьківщині. Своїми творами Шевченко підіймав людський дух та утверджував самосвідомість народу. Тараса Григоровича, безсумнівно, можна назвати українським Мойсеєм. Бо він був саме тим мудрим і турботливим лідером, поводитирем, за яким наосліп ішла наша нація, абсолютно довіряючи йому. Шевченко за життя вів за собою тисячі людей, і навіть після смерті продовжив це робити, сповнюючи їхні серця надією.

Можна впевнено сказати: Тарас Григорович Шевченко жив і писав лише заради благополуччя своєї країни та щастя власного народу, віддаючи себе до останку цій справі. Він став початком духовного піднесення та морального відродження української нації. Шевченко – гордість нашого народу та всесвітньо відома постать, яка стала невмирущим символом України. Він заслуговує неабиякої поваги за все те, що зробив для нашої держави та її світлого майбутнього. Цей чоловік і дотепер творить нашу історію. Люди пам'ятають його як незламну, сильну духом, наполегливу і працьовиту особистість, яка, несучи тягар лиха на своїх плечах, підняла українців з колін і звільнила від кайданів. Шевченко був справжнім патріотом. Обличчя саме таких людей не забуваються із плином віків і назавжди залишаються в народній пам'яті та на сторінках підручників історії:

Ми чуємо, Кобзарю, голос твій,
Що крізь століття впевнено лунає.
Нехай живе в сім'ї народ міцній,
Нехай твоя країна процвітає!

Крім того, Шевченко став основоположником нової української літератури. Його приклад надихнув велику кількість прозаїків і поетів, які продовжили невмирущу справу його життя – служіння Україні.

І знову перед очима з'явилася та поверхня, на якій поважно лежав «Кобзар» і палала свічка. Знову портрет Шевченка притягував до себе погляд і докірливо зазірав у душу, а за ним, серед суцільної темряви, щомиті спалахували десятки вогників від свічок, які освітлювали та гріли простір – з'являлися небайдужі люди, народжувалися нові письменники, відродження тривало...

Кузьменко Вікторія, студентка,

Мій Шевченко

Кобзар, володар українського духу, батько української нації, геніальний син українського народу, духовний пророк українців: і все це про одну людину – Тараса Григоровича Шевченка. Про нього писали раніше й писатимуть ще не раз. Після досить ґрунтовних і повних, здавалося б, досліджень його творчості й життя ще не один рік з'являтимуться нові студії, що розкриватимуть окремі нові грані його генія. Кажуть, людина живе до того моменту, допоки її пам'ятають. Сміливо можна заявити, що Тарас Шевченко – безсмертний.

Кобзар прожив нелегке життя. Ніколи не знав він батьківської ласки, адже рідні вмерли, коли він був ще зовсім малою дитиною. Не знайшов Тарас щастя й у сімейному житті, адже майже завжди траплялося так, що він кохав, а його обраниця користувалася вигідним Шевченковим положенням у суспільстві. Усе, що він мав і що справді було для нього найбільшою втіхою – це гострий розум і влучне слово.

Незважаючи на те, що сам Тарас пізнав не так багато кохання, у його серці жила безмежна любов. Митець любив природу, свою справу, любив людей, життя. Скуштувавши чимало горя ще за часів юності, він чітко знав, чого бажає собі та іншим. Це були свобода і незалежність від панів. У часи, коли жив Тарас Григорович, а саме у ХІХ столітті, воля була захмарною мрією кожного. Але хтось мовчав, смиренно підкорившись долі, а хтось намагався боротися з несправедливістю тогочасного устрою. Саме до таких людей і належав Тарас Шевченко. Напевне, жодного дня у своєму житті він не прожив, не намагаючись хоч щось зробити, аби світ змінився. Могутньою зброєю митця в такому нерівному бою було слово. Шевченко орудував ним, ніби лицарським мечем. Своєю поезією автор закликав простих людей не підкорюватися

такій долі, а повставати та боротися за краще життя: «Поховайте та вставайте / Кайдани порвіте / І вражою злою кров'ю / Волю окропіте».

Автор завжди намагався пояснити людям, що їх життям керують лише вони самі, і ніхто, ніякі поляки чи москалі не мають права гратися ними, ніби маріонетками: «Душа убога встала рано, / Напряла мало та й лягла / Одпочівать собі, небога. / А воля душу стерегла. / Прокинись, – каже. – Плач, убога! / Не зійде сонце. Тьма і тьма! / І правди на землі нема!».

Не забував Тарас віддати хвалу тим, хто хоробро йшов на двобій із ворожою силою і величаво називав себе козаком. У своїх віршах та поемах прославляв митець силу козацьку, мужність, відвагу: «Гай, гай! Море, грай! / Реви, скелі ламай! / Поїдемо в гості. / У туркені у кишені / Таляри, дукати. / Не кишені трусить, / Їдем різать, палить, / Братів визволяти».

Таким чином, митець намагався викликати у свідомості людей розуміння того, що за рідний край треба боротися, як боролися колись наші побратими. Як не боялися вони віддати своє життя, тільки б живою залишалась Україна.

Нестерпно страждала та плакала душа Шевченка за рідну землю: «Україно, Україно! / Серце моє, ненько! / Як згадаю твою долю, / Заплаче серденько!».

Кобзар писав не лише про свободу – на струнах його душі викохувалися вірші про дружбу, вірність, любов. Не один твір митець присвятив своїм вірним друзям, які завжди були поруч. Чимало його художніх текстів розповідають читачам про те, яка прекрасна Україна: які в неї широкі лани, безмежні поля, квітучі сади.

Тарас Григорович Шевченко зробив неоціненний внесок як у літературну скарбницю України, так і в безцінне життя української нації. Звичайно, як і всюди, є люди, які вважають, що Тараса

переоцінюють. Паралельно із хвалебною з'являється й негативна критика. Але це зайвий раз підтверджує правило: якщо про людину говорять, нехай і погано, це означає, що вона досягла неймовірних висот, адже змусила людей, щоб ті про неї заговорили.

Іще більше у світі тих, хто поважає Кобзаря, низько вклонивши перед ним голову. Саме до таких належу і я. Так. Тарас Шевченко не був святим. Багато помилок зробив він за життя. Але ж він, насамперед, – Людина. У світі немає жодної душі, яка б не помилялася за життя. І ми, люди, не маємо жодного права судити Його за помилки, бо й самі не досконалі.

Для мене Тарас Шевченко – це символ нашого народу, символ України, а його вірші – це незгасний вогонь у душах багатьох людей. Він прожив коротке життя, але зробив стільки, скільки хто-небудь інший не зробив би, проживи він хоч двісті років.

«...І оживе добра слава, слава України», – писав колись Тарас. «І буде жити вічна слава, слава Кобзарєва», – говоримо ми тепер.

Ломакіна Яна, 8-й клас,

Костянтинівський ліцей «Ерудит»,

с. Костянтинівка, Мелітопольський район

Дотик до душі Тараса

Зимовий вечір уже схилився над селом, а я тільки-но повертаюся зі школи. Моя сумка, переповнена підручниками, яку я ношу далеко не перший рік, обтягує мені руки. Йду назустріч примороженому вітру, який, здається, пронизує не лише тіло, але й душу.

– Змерзла, лебедонько? – озивається до мене на вулиці старенька жінка. – А я оце вийшла подихати трохи на морозі... Чекаю на

листоношу... пенсію повинна принести мені... Це ти, дитино? Здалеку недобачаю, тому й не впізнала одразу. А що хочу все спитати? Ви зараз у школі Шевченка вивчаєте? Я колись знала його «Катерину» майже повністю напам'ять. За літами щось, мабуть, стерлося, вивітрилося з голови... Ану ж бо, ось що згадаю:

Реве, свище завірюха.
По лісу завило;
Як те море, біле поле
Снігом покотилось.
Вийшов з хати карбівничий,
Щоб ліс оглядіти,
Та де тобі! таке лихо,
Що не видно й світа.

Я стою заворожена декламацією «Катерини»... Вона ніби стає вищою в моїх очах, оця вісімдесятирічна жінка, яка бачила в житті й радість, і горе, але пронесла, як прапор, світле й гірке Шевченкове слово.

Я забула про реальний мороз, для мене перестав існувати цей світ. Мої тривоги і турботи. В моїй уяві визривала молода жінка, яка у нестямі, в пориві почуттів, у якомусь очманілому стані, босоніж вискочила на шлях до того, кому вірила понад усе у світі.

А старенька жінка все читала «Катерину», у своєму натхненні вивищилась, помолодшала. І вже не мороз обпікав ніс, а отой вир Катерининих чуттів, її віри, надій і безнадії.

Мій батечку, мій братику,
Хоч ти не цурайся!
Наймичкою тобі стану,
З другою кохайся...
З цілим світом...

Молодий грудневий місяць аж заслухався, здивований, був зачарований отим глибоким жіночим зітханням...

– Ой, дитятко, я тебе зовсім заморозила... та тільки не забувайте ні Тараса Шевченка, ні його «Катерини»... бо зараз чим дихає молодь? Отими комп'ютерами й телефонами, від яких очі сліпнуть, та отим, як його, Інтернетом... Про матерів рідні діти не те що забувають – згадувати не хочуть...

Я пригорнулася до тієї розпашілої від розмови, від читання жінки, якої не могла назвати бабусею, хоч їй і було за вісімдесят.

А я не відчувала ні отого холоду, ні завивання вітру, що набирал обертів... Я летіла додому у якомусь високому, незнаному раніше пориві – прийти додому і – ні, не чаю випити гарячого, щоб зігрітися після морозу, не борщу маминого поїсти з домашньою сметанкою, а дістати з полиці «Кобзаря» і не просто перегорнути його сторінки... пройти разом з Катериною її дорогу, її любов і розлуку, бо не може Тарасова Катерина мене залишити байдужою... і, я думаю, нікого...

Після того я не раз проходила повз хату тієї жінки, яка так промовисто, натхненно декламувала мені «Катерину»... Заглядала на подвір'я... Не світились вечорами її вікна. А потім дізналась, що її хата опустіла...

Занедужала жінка, «швидка» відвезла її до районної лікарні.

Я довго чекала повернення тієї жінки додому, хотіла поговорити з нею, розповісти, що я теж небайдужа до Тараса, до його поезій, що божеволію разом із «Катериною» і журюся над долею наймички. Та я більше не зустріла її...

Згодом дізналася, що вона, оця натхненна Шевченком жіночка, у Будинку пристарілих. Говорили, що діти, які жили десь у місті, не хочуть доглядати її, хвору, і віддали до цієї... ні, звичайно, не божевільні, але до домівки, де самотні люди не знаходять ані втіхи, ані радості.

Її хату незабаром продали. Кажуть, добрі господарі там живуть... Яюсь жінка, яка жила по сусідству з тією моєю натхненницею, запросила мене посидіти біля неї на тій лавці, де любила сидіти під

стареньким мудрим горіхом шанувальниця Великого Тараса. Чомусь жінки впевнені, що я можу їх вислухати, зрозуміти їхні проблеми, покласти собі на долоню їхню долю. Є на світі доля...

А потім дізналася, що вона померла, а перед смертю просила, щоб її поховали в рідному селі, щоб її душа, яка вже розлучилася з тілом, могла пройти отією дорогою. Дорогою її життя, дорогою її долі...

А в моїх скронях билися Тарасові рядки:

Думи мої, думи мої...

Нестеренко Ксенія, 9-й клас,
Вознесенська гімназія «Орієнтир»,
с. Вознесенка, Мелітопольський район

Сон невмирущого Кобзаря

*Через власні свої дії
Здужа люд наш устояти,
І справдяться ті надії,
Що об'єднається брат з братом
І не згине наша мати!*

П. Грабовський

«Я, Тарас Шевченко, відзначаючи свій сорок сьомий День народження, приймаю сьогодні гостей. Стримуючи передсмертні муки, нестерпний фізичний і моральний біль, збираю до купи все своє самовладання, щоби з усмішкою вимовити «спасибі» тим, хто згадав про мене далеко на Батьківщині, надіслав мені телеграму з побажанням якнайшвидшого видужання.

До мене в гості завітав Л. Жемчужников, який дуже щиро опікується моїм здоров'ям. Любий мій друже, якби ти знав, які ніжні

почуття я відчуваю до тебе, який я вдячний тобі за твоє піклування про мене... Я хочу розповісти тобі один дивний сон.

Мені часто снилися чудові сні. Але саме в цю ніч я бачив свою безмежну мрію: я бачив країну свою незалежною! І відчув я ту незалежність усім серцем, усією зболеною душею. Мені так не хотілося прокидатися, бо я знав: розплющу очі – і світле марево зникне. Так і сталося. Але коли я прокинувся, то зрозумів, як я люблю ту мрію, мою чисту, світлу мету, ідею, яка зародилася в мені вже давно.

Я заплющу очі і знову занурююся в сон... Іду незнайомою стежкою, піднімаючись все вище та вище вгору. І ось уже на небесах. Переді мною розмитий образ Господа. Мабуть, я багато согрішив у своєму житті, раз його обриси чітко бачити не можу. Але Бог милосердний. Відчуваю, що він готовий мене вислухати. І я почав молитися Богові, даючи святу обіцянку йому, що допоможу своїм нащадкам утілити свій сон у реальне життя.

Прокинувшись, я відчув якусь незрозумілу радість. Глянув навколо себе – і побачив, відчув одразу, як від усього віє духом свободи, духом України. Тепер я знаю свій обов'язок перед уселюдською сім'єю народів, але я повинен мати мужність, щоб тій сім'ї народів нагадати про її вселюдський обов'язок перед своєю знеславленою країною, без рівноправного утвердження якої світ буде неповний і несправедливий, отже, і не матиме виправдання перед совістю й розумом. Не про гординю чи самозвеличення йдеться, не про суперництво з кимось, а про правду і справедливість.

Батьківщино моя! Я готовий відповідати за тебе, як твій громадянин, так само, як ти відповідаєш перед світом за мене й за мільйони таких, як я. У цій обопільності ми єдині, хоч ти – все, тоді як я без тебе – ніхто. Ти в кожного одна, бо хто хоче мати дві Батьківщини, той залишається без жодної. Доки ти існуєш, ми вічні. Моя провина не в

тому, що, маючи можливість померти за тебе, я все ж живу. Бо я знаю, що зможу все зробити для того, щоб ти була незалежною, щоби

брат з братом обнялися
і проговорили
слово тихої любові
на віки і віки!
...Щоб усі слов'яни стали
добрими братами,
і синами сонця правди...

Так, я люблю її, мою Україну, і з того щасливий. Хто послав мені любов до неї? До країни смутку і краси, країни, де найбільше цінують волю і найменше мають її. Свята моя, незабутня. Вічна! Ця велика любов до тебе породжує в душі моїй гнів і національний сором, який завжди є потребою і передумовою великих змін. Такі мотиви знайомі багатьом народам, які зазнали національного гноблення, переживали катастрофу чи занепад, які піднімалися на велику справу національного відродження.

Я стверджую: «Неволя України – це постійне прокляття, котре самі над собою проголосили її гнобителі». А їм мститися пригноблена воля України. Доки не буде знищена кривда, зроблена моєму народові, доти неможливий справді міжнародний спокій.

Рідна моя країна, я мрію про тебе вільну від гнобителів – царату та панівного класу. І досі у снах своїх я бачу Україну в постійній боротьбі за свободу. Радісно стає на душі від того, що не завмерло моє слово в людських душах. Міцне коріння пустило воно в серцях і свідомості народів. Хочеться вірити в те, що тріумфально піде воно по рідній землі та з кожним кроком знаходитиме собі дедалі більше й більше прихильників у всіх кінцях світу. Сміливо воно перейде державні кордони, без жодних віз, бо правда народна їх не потребує.

Я знаю надійний рецепт безсмертя: найкращий засіб звертання до майбутніх нащадків – добре та чесно говорити зі своїми сучасниками. Тоді слово моє пам'ятатимуть і сприйматимуть, як живе, онуки й правнуки. Моє вогнисте слово поета завжди з'явиться там, де потрібний заклик до боротьби, де проходитиме передній край великого поєдинку з усякою неправдою і гнобленням людей. Може, мені знесиленому вже не вдасться злетіти орлом. Може, це буде моя остання ніч, яку я знову проведу у нестерпних муках, і, може, біль знову не дозволить мені навіть лягти в ліжко, але серцем і душею я зі своїм народом... Боляче... Як боляче...».

І на оновленій землі
Врага не буде, супостата,
А буде син, і буде мати,
І будуть люди на землі.

У неділю десятого березня тисяча вісімсот шістдесят першого року о пів на шосту ранку зупинилося серце безсмертного Кобзаря. Погас могутній розум, світило жагучої революційної пристрасті, зупинилося серце, вщерть переповнене болями й горем народним, серце, що горіло життєдайними сподіваннями й вірою в перемогу Правди над Кривдою, над темними силами.

Спи, Тарасе, спокійним сном, бо твої пророцтва здійснилися. Віра в світле майбутнє твого народу була найсильнішою. Через сто тридцять років по твоїй смерті ти досяг того, про що мріяв із самого дитинства – Україна стала вільною і незалежною державою, державою соборною, в якій у мирі та злагоді живуть всі представники слов'янських народів, пам'ятаючи тебе як Генія, Кобзаря, Революціонера!

Прокляття, хто муки Вітчизни забуде!
Хай проклят, хто жив, як осот!
Зітрем в порох нечисть – щасливими будем!
Не раб український народ!

Ще живою застається дума про минувшину, усвідомлення того, чим ми колись були. З неї народилась нова сила народна. Нова доба нашої історії. Вся історія України сповнена героїзму, проявленого народом під час захисту рідної землі. Все це залишилося в минулому. Зараз ми зробили великий крок вперед, ми – вільні. Ми вільні духом нашим, вільні душею. І доля Української Держави – в наших руках. Однині народ український, визволений могутнім поривом своїх власних сил, має змогу об'єднаними дружними зусиллями всіх своїх синів будувати нероздільну, самостійну країну на благо і щастя всього її трудового люду:

Ми – народ, що вийшов із неволі,
Клянемось в благословенну мить
Стати рівними в народів колі
На свободі й для свободи жить!

Пітель Наталія, 6-й клас,
КЗ «Комишуваський НВК «Джерело»,
смт Комишуваха, Оріхівський район

Мій Шевченко

Для мене Т.Г. Шевченко – легенда українського народу, яку не забудуть, мабуть, ніколи. Твори Тараса Григоровича я знала змалку: «Садок вишневий коло хати», «Думка», «Мені тринадцятий минало». Також із ранніх шкільних років я вивчала його біографію, з якої дізналася про його родину, його перебування на чужині та його поховання, спочатку в Санкт-Петербурзі, а згодом – на Чернечій горі поблизу Канева.

Для українського народу Тарас Шевченко залишив багато творів: віршів, поем, оповідань тощо, які zostалися в пам'яті більшої частини українців та українок. Про Кобзаря говорили відомі люди різних країн, як, наприклад, Ліндон Джонсон, колишній президент США: *«Шевченко цілком заслуговує на почесні, якими оточується. Він був більше ніж українець – він був державним мужем і громадянином світу. Він був більше ніж поет – він був хоробрим войовником за права і волю людей»*, та Панас Мирний, український письменник: *«Огненне слово його наскрізь проймало серце не тільки тих, кому близьке було народне горе, а й тих, кому й байдуже було до того. Всі дивувалися красі та силі тієї простої мови, якою Шевченко виливав свої вірші. Увесь світ став прислуховуватись до його мову, а на Україні вірші приймали як благовісне, пророче слово»*. Я вважаю висловлювання правильними, тому що Тарас Шевченко зробив значний внесок у культуру українського народу. Для цього він пережив випробування долі, на які не заслуговував. Я вважаю, що Шевченко був борцем за справедливість, та саме через справедливість він перебував десять років на засланні за те, що він виступав за скасування кріпосного права і прагнув свободи для своєї Батьківщини. Але Тарас не припиняв любити Україну та писати картини й вірші, деякі з яких стали піснями і передавались із вуст у уста та набули статусу *народних*. Та незважаючи на все, Тарас Шевченко спромігся зберегти свій таланти і дати надію іншим. Протягом усього свого творчого шляху видатний митець навчає всі покоління не бути байдужими до рідної землі, хоч які б не були труднощі й перепони. Не бути сліпим, а боротися за власну свободу. Я вважаю, що всі життєві випробування Кобзаря пройшов на «відмінно», хоч вони й позначилися на здоров'ї Тараса Григоровича.

Світова слава Тараса Григоровича Шевченка збільшується і поширюється разом зі славою нашого народу, зростанням ролі та престижності вільної, нової України. Його твори й досі не втрачають

актуальності і перечитуються та читатимуться надалі протягом багатьох століть. Тарас Шевченко – визнаний духовний батько української нації. З кожним його легендарним у всіх відношеннях твором я пізнаю творця з нової сторони. Починаю розуміти всю глибину та мудрість закладеної в тексті ідеї, яка спонукає до боротьби за незалежність та вільну долю. На його творчість рівняється майже кожен митець.

Тарас Шевченко завжди був «душею компанії», любив сміятися, умів розвеселити навіть незнайомих людей. За своє життя Тарас Григорович Шевченко написав 835 картин та приблизно 1000 творів, які назавжди залишаться культурними здобутками України.

Тож мій Шевченко – творець, пророк, Кобзар та головне – невмируща душа нашого народу!

Суховій Лідія, студентка,
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

Мій Шевченко

*Заслання, самота, солдатчина. Нічого.
Нічого – Оренбург. Нічого – Косарал.
Не скаржився. Мовчав. Не плакав ні від чого.
Нічого, якось жив і якось не вмирав.*

Ліна Костенко

Щоразу, відвідуючи музей Т.Г. Шевченка у Каневі, не перестаю захоплюватися тим, з якою любов'ю люди увічнили його спадщину, з якою оригінальністю це піднесено. З першого кроку відчуваєш дух слова великого митця... «Катерина», «Сон», «Гайдамаки» та багато інших творів знайшли своє неповторне відображення у стінах цього музею.

Пам'ятаєте, як у Франка: «Коли б мені прийшлося одним словом схарактеризувати поезію Шевченка, то я сказав би: се поезія бажання життя. Свобідного життя, всесторонній, нічим не опутаний розвій одиниці і цілої суспільності, цілого народу, – се ідеал Шевченка, котрому він був вірним ціле життя»?

Дивлячись на його численні портрети, відчуваючи його пронизливий погляд, усвідомлюю, який тернистий шлях був призначений йому долею. Картини і фотокартки засвідчують не тільки злети, а й розчарування, біль, відчай. Не кожна людина витримала б стільки перешкод. Але, напевно, сам Бог указав старому батькові на те, що його малий Тарас стане біля витоків визволення своєї рідної Батьківщини від кайданів. І єдине своє життя Тарас Шевченко віддав цій святій справі, жорстокій боротьбі пера й крові.

У своїй душі він зберігав безкрайній пейзаж козацьких могил, ніжний дотик маминих стареньких рук, її тиху молитву й відблиск сонячного проміння від старовинного хреста сільської церкви. В кожній залі я дізнаюся все більше і більше неймовірних фактів із життя українського кобзаря. Надзвичайний для молодого юнака потяг до навчання, ще не певні штрихи талановитого художника, перше кохання до сільської дівчини та її образ у творчості митця, участь у Кирило-Мефодіївському товаристві, солдатчина, арешт, заслання, туга за рідною Україною – все це яскравими кольоровими скельцями складається у величну фреску життя Тараса Шевченка.

Особливістю цього музею, на мій погляд, є незвичні білосніжні фіранки, на яких відображені вічні слова «Кавказу», «Єретику», «Заповіту» тощо. Також тут можна прослідкувати останній шлях письменника від Петербурга до Канева, в якому він донині безкрайнім поглядом висловлює свою палку любов до України, до синього могутнього Дніпра. І ті рушники, переплетені червоними нитками-дорогами у вічність. Зображені птахи на білому полотні символізують

свободу, до якої нас так щиро закликав Шевченко: «Свою Україну любіть. / Любіть її... Во время люте. / В останню, тяжкую минуту / За неї Господа моліть».

А ось напроти мене справжній інструмент козацьких співців – бандура. Мудреці з сивими бородами й розумними очима ще з давніх, овіяних легендами, часів оспівували мужність, непохитність і терпкість української крові, героїзм і силу. Тому не дивно, що Шевченка також називають Кобзарем, батьком відважної нації:

Та не однаково мені,
Як Україну злії люде
Присплять, лукаві, і в огні
Її, окраденую, збудять...
Ох, не однаково мені.

Чабанець Нікіта, 7-й клас,
КЗ «Комишуваський НВК «Джерело»,
смт Комишуваха, Оріхівський район

Мій Шевченко

Вперше я почув про Шевченка, будучи ще малим хлопчиком. Його поетичне слово зачарувало красою, виразністю та водночас простотою. Так і линуть слова: «Садок вишневий коло хати, / Хрущі над вишнями гудуть...».

Два сторіччя тому в маленькій сільській хатині-мазанці народилося надзвичайно талановите дитя – ще був малий, а дух світлий, чистий, сповнений любові до рідної країни, народу, мови, пісні. І взагалі – до всього, що зветься Україною, належить їй.

Проте доля хлопчини склалася трагічно. Він рано втратив матір, згодом і батька. Я виховуюсь у повній родині і не знаю, що відчують діти-сироти. Саме творчість Кобзаря допомагає краще відчутти й зрозуміти самотнє дитяче серце, позбавлене батьківської турботи: «Сиротині сонце світить, / Світить, та не гріє...». Залишилася в нього тільки сестра – Катерина, яка замінила йому неньку. «Катерино, серце моє», – звертався до неї у своїх творах Тарас.

Зростаючи у бур'янах, він проймався любов'ю до кріпаків і селян та ненавистю до панів. На мою думку, твори цього поета актуальні зараз і будуть такими ще дуже багато років.

Усе своє життя Тарас Шевченко присвятив мистецтву: він успішний художник, видатний поет, мислитель, драматург та політичний діяч. Його творчість надзвичайно багатогранна, і хто б це не був – маленький хлопчик чи вже дорослий чоловік – він, читаючи рядки творів Тараса, відчує тяжкість його життя: біль, радість, горе. Творчість поета містить у собі всі ці почуття...

Поки на війні боролися зброєю, він боровся словом...

Хмельницька Олександра, 8-й клас,

Мелітопольська ЗОШ №24

Мій Шевченко

Напевно, кожен із нас колись замислювався над тим, що таке рідна країна, чим вона особлива, чим вирізняється з-поміж інших країн світу.

Тепер я з упевненістю можу сказати, чим моя країна особлива. Моя Батьківщина має Тараса Шевченка! Мені здається, жодна країна не має такого поета, прозаїка, художника, пророка. І все це втілено в одній особі.

Тарас Григорович Шевченко – український народний поет. Він цілком присвятив себе Україні. І де б він не був, звідусіль ішли до нього за порадою, захистом, за надією. Він нікому не відмовляв у допомозі.

Наш Тарас був особливою людиною. Він був поетом «бідних, але не скорених». Шевченко намагався розбудити «приспаних» людей гучними закликами до боротьби за національну незалежність. Я думаю, що саме завдяки йому весь світ дізнався, що є така прекрасна держава – Україна. Саме він підніс українську мову, українську поезію до світового рівня. І саме Тараса Шевченка вважають основоположником нової літературної української мови.

Син своєї землі, великий поет із болем писав про рабське становище покріпаченого рідного народу. Він закликав до боротьби за своє визволення. А ще Кобзар із великою любов'ю писав про лицарів-запорозців – оборонців народної волі, борців за свободу рідної землі.

Взагалі, я вважаю, що моральні обов'язки людини перед своїм народом Т. Шевченко вбачав у викритті кріпосництва, яке заважало Україні підвестися з колін, посісти гідне місце серед незалежних держав. Я переконана в тому, що народний поет боровся за душу українського народу. І тому серце Тараса увібрало в себе його могутній волелюбний дух. Майже кожна поезія – це поклик до помсти і порив до свободи, це прагнення бачити землю такою, де

Врага не буде, супостата,
А буде син, і буде мати,
І будуть люде на землі.

Україна сьогодні – вільна, незалежна держава. І слова «Україна» і «Шевченко» стали для нас тотожними поняттями. І все ж таки виникає у моїх однолітків питання: «Чому твори Шевченка залишаються актуальними і сучасними й дотепер, адже в них розповідається про події, які давно минули?». Мені здається, я можу дати відповідь. Сьогодні в Україні виникають проблеми, певною мірою дуже схожі з проблемами

того часу, коли жив Шевченко. У більшості частини народу немає коштів задля гідного існування, а дехто веде розкішне життя, мов «пани». На вулицях з'явилося багато дітей і дорослих, що жебракують. Але ж Шевченко мріяв про заможне життя кожної української родини, про велику країну з вільним народом.

І я впевнена в тому, що і сьогодні кожен із нас мріє про те, що наша країна буде такою ж красивою і щасливою, якою її уявляв великий Кобзар. Український народ уже здобув волю і незалежність та зможе забезпечити гідне життя своїм нащадкам. На мою думку, доки існуватиме український народ, доки звучатиме українська мова, доти народ буде читати і вчити вірші Тараса Шевченка. І я вірю, що мрії народного поета здійсняться – і наша країна вийде на правильний шлях, вірю в майбутнє незалежної держави, яка посідатиме гідне місце серед інших європейських держав.

Кобзар України

Тарас Шевченко – Кобзар України
Пам'ятають його й до цієї днини.
Шанують Кобзаря усюди
Старі, малі й дорослі люди.
Мудрість Кобзаря навчає людину
Шанувати дорослих,
Не ображати дитину.
Слово Тараса спонукає до дії,
До боротьби з неправдою
Заради надії –
Надії на краще, щасливе життя
У сучасному світі,
Де сьогодні – війна.
Тарас Шевченко – Кобзар України.
Закликає він гучно кожну людину

Пам'ятати, любити свою Батьківщину!

Шаров Данііл, 8-й клас,
Мелітопольська гімназія № 5

Сподівання і надії

Борітеся – поборете!

Т.Г. Шевченко

Майже кожного дня ми, українці, чуємо цю фразу. Шевченко закликав до цього у ХІХ ст. Нині вже ХХІ ст. – невже нічого не змінилося? Люди вільні чи залежні? Народ щасливий чи страждає? Діти посміхаються чи плачуть? Чому Тарас, уболіваючи за долю України, виборюючи незалежність, не зміг зробити нас щасливими? Для чого таке кровопролиття? Чому страждають та гинуть діти? Мені прикро...

Я люблю свою Україну, говорю українською, думаю нею. У моїй уяві Тарас Шевченко – геній української нації. З часу його пророцтва Україна пройшла важкий етап свого розвитку. Великий Кобзар пророкував: «І на оновленій землі / Врага не буде, супостата...». Так чому тепер, Тарасе, ми, діти України, змушені боятись ворожого запалу? Ми прагнемо бути вільними, як ти хотів, Тарасе!

Щодня я нагадую собі твої слова: «Обніміться ж, брати мої, / Молю вас, благаю!». На думку спадає одне: хочеться мирного життя, щасливої долі, радісних сонячних днів. Кожен знає, що ти прагнув захистити жінку, матір, возвеличував кохання. Сьогодні ці вічні цінності нівелюються. Лише поодинокі випадки дозволяють нам говорити про величне ім'я матері, яка народила і виховала дитину, велике почуття любові до рідних, близьких.

Тарасе! Чи замислювався ти, що можна зрадити Україну? Авжеж, ні! Це неприпустимо, бо це – наш рідний край, де ми народилися та живемо. Кожен громадянин повинен завжди пам'ятати про свій обов'язок берегти рідну землю від ворогів. Не брехатиму: є сьогодні зрадники, є вороги, але вони серед нас... Тяжко думати про це. Важко довіритись першому зустрічному, розповісти про свій біль та невдачу. Розумію, ти мене б підтримав, а ось вони... Мабуть, ні... Чому, Тарасе, доля така несправедлива? Наша країна гідна того, щоб бути щасливою, вільною, незалежною та неподільною. Вірисься, що скоро буде радість та сміх у кожній родині. Батьки радітимуть посмішці своїх дітей, не боячись, що незабаром їм треба буде йти на війну. Тарасе, діти не повинні залежати від військових конфліктів у країні. Думаю, тут ти мене підтримав би. Із твоїх уст було б проголошено не один твір на цю тему. Ти відчував на собі кайдани, а це можна порівняти з воєнними подіями, які спостерігаються сьогодні в Україні.

Тарасе, ти постійно звертався до Бога, вимолюючи в нього щасливе вільне життя. Я один із тих, хто у важкі хвилини звертається до Господа. Я молюся за мир на землі, за добробут у родинах, за неподільність України. Сподіваюся, що засобами мистецтва слова можна не лише зацікавити читачів, а й закликати їх зупинити війну, яка сьогодні набрала штучних обертів. Саме тому я намагаюсь, як і ти, писати твори. Дебютував я прозовим твором «Слова поколінь». Я наслідую тебе, Тарасе! Коли буде мир на землі? Коли вічні цінності будуть на першому місці? Коли батьки не будуть хвилюватись за долю своїх дітей? До таких питань я звернувся в оповіданні. Питання вічних цінностей, розуміння, злагоди та побратимства піднімав і ти, наш Кобзарю.

Тарасе, ти завжди у моєму серці, у моїй душі. Будемо вірити в краще, бо ми – непереможні!